No. of Printed Pages—4

457 (PHM 03/PHE 03/PHP 03)

[20-HBGPOW–D3S(O)21A]

BA 3rd Semester (Old) Exam., 2020 (W)

PHILOSOPHY

[BPH M/P–02]

(Indian Philosophy—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক :

(a) What is the Sanskrit term used to mean philosophical thought in India?
ভাৰতীয় দাৰ্শনিক সম্বন্ধীয় চিন্তা বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা সংস্কৃত পদটো কি?

(b) What is meant by the term 'Nāstika' in Indian philosophy?
ভাৰতীয় দৰ্শনত 'Nāstika' শব্দটোৱে কি বুজায়?

(c) What is the one and only materialistic school of Indian philosophy?
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ একমাত্ৰ জড়বাদী সম্প্ৰদায়টো কি?

(d) How has Dr. Radhakrishnan characterised Indian philosophy?
ড০ সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণে ভাৰতীয় দৰ্শনক কি বুলি বৰ্ণনা কৰিছে?

(e) Where from the term 'Cārvāka' is derived?
'চাৰ্বাক' শব্দটো ক'ৰ পৰা লোৱা হৈছে?

(f) What is materialism?
জড়বাদ কি?

(g) What is Dehātmavāda or Bhūtātmācaitanyavāda?
দেহাত্মবাদ বা ভূতাত্মাচৈতন্যবাদ কি?

(h) Which school of Indian philosophy said that 'ignorance is the root cause of our suffering'?
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ কোনটো সম্প্ৰদায়ে য'তে 'অজ্ঞানতাই আমাৰ কষ্টৰ মূল' বুলি কৈছে?

2. Answer the following questions (each in around *50* words) : 2×8=16
তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Mention the four Nobel Truths of Buddhism.
বৌদ্ধ ধৰ্মৰ চাৰিটা আৰ্য সত্য কি কি, উল্লেখ কৰক।

(b) What is Nirvāṇa?
নিৰ্বাণ কি?

(c) What is Pratītyasamutpāda or dependent origination?
প্ৰতীত্যসমুৎপাদবাদ কি?

(d) What is Syādvāda or the Saptabhaṅgī Naya?
স্যাদ্‌বাদ বা সপ্তভংগী নয় কি?

(e) Define inference.
অনুমানৰ সংজ্ঞা আগবঢ়াওক।

(f) What is Vyāpti?
ব্যাপ্তি কি?

(g) What is Sāmānyatodṛṣta inference?
সামান্যতোদৃষ্ট অনুমান কাক বোলা হয়?

(h) Why is 'doubt' regarded as the invalid source of knowledge?
'সংশয়'ক কিয় অযথাৰ্থ জ্ঞান বুলি কোৱা হয়?

3. Answer any *five* from the following questions (each in around *100* words) : 4×5=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় **১০০** শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Write a short note on non-existence (Abhāva).
'অভাৱ'ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখক।

(b) Write a short note on the second category of Vaiśeṣika philosophy.
বৈশেষিক দৰ্শনৰ দ্বিতীয়বিধ পদাৰ্থৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখক।

(c) ''Liberation as the Ultimate Goal of Life.'' Briefly explain this statement.
''বন্ধনৰ পৰা মুক্তি মানৱ জীৱনৰ চৰম লক্ষ্য।'' উক্ত কথাফাঁকি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(d) Briefly explain the concept of Soul and Consciousness of Cārvāka philosophy.
চাৰ্বাক দৰ্শনৰ আত্মা আৰু চেতনাৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(e) Write a short note on Svabhābavāda.
'স্বভাৱবাদ'ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখক।

(f) Briefly explain the concept of Syādvāda.
স্যাদ্‌বাদ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

4. Answer any *two* from the following questions (each in around *300* words) : 8×2=16

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **দুটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় **৩০০** শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Describe the concept of classification of inference.
অনুমানৰ শ্ৰেণীবিভাগৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰক।

(b) Discuss generality (Sāmānya) as a category of Vaiśeṣika philosophy.
সামান্যক বৈশেষিক দৰ্শনৰ এবিধ পদাৰ্থ হিচাপে আলোচনা কৰক।

(c) What are the common characteristics of Indian philosophy?
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?

5. Answer any *two* from the following questions (each in around *400* words) : 10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **দুটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ৪০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) How does Cārvāka system deny the law of Karma and theory of Rebirth? Discuss.

কেনেকৈ চাৰ্বাক সম্প্ৰদায়ে কৰ্মবাদ আৰু পুনৰ্জন্মবাদ অস্বীকাৰ কৰিছে? আলোচনা কৰক।

(b) What is Jaina metaphysics? Explain.

জৈন দৰ্শনৰ অধিবিদ্যা কি? ব্যাখ্যা কৰক।

(c) Explain the path of cessation of suffering.

দুঃখ নিবৃত্তিৰ উপায়ৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰক।

★★★